

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України

Освітньо-професійна програма   Комп'ютерне моделювання
та технології програмування

Спеціальність   113 Прикладна математика

Галузь знань   11 Математика та статистика

Затверджено на засіданні
кафедри історії України і
методики викладання історії
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія України
Освітньо-професійна програма	Комп'ютерне моделювання та технології програмування
Спеціалізація	–
Спеціальність	113 Прикладна математика
Галузь знань	11 Математика та статистика
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс/семестр	I курс / I семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 14 год. Семінарські заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни
<p><i>Мета дисципліни</i> – студент повинен засвоїти весь матеріал з актуальних проблем з історії України при допомозі поданих викладачем методичних рекомендацій, підготовлених семінарських занять, самостійної роботи, колоквиумів. Засвоїти важливі дати з актуальних проблем з історії України, орієнтуватися у визначенні історичних епох, їх основних проблем.</p> <p><i>Завдання вивчення дисципліни:</i> ознайомити студентів з основною хронологією подій, періодизацією, історичними періодами, рубіжними датами і подіями, прізвищами дійових осіб, логікою історичного процесу у широкому всесвітньоісторичному контексті.</p> <p><i>Програмні компетентності:</i></p> <p>ЗК09. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК10. Навички у використанні інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК14. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлюючи цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовуючи різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>РН18. Ефективно спілкуватися з питань інформації, ідей, проблем та рішень зі спеціалістами та суспільством загалом.</p> <p>РН19. Збирати та інтерпретувати відповідні дані й аналізувати складності в межах своєї спеціалізації для донесення суджень, які відбивають відповідні соціальні та етичні проблеми.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студент повинен</p> <p><i>знати:</i> основні періоди історії України, перебіг основних подій, історичні факти, що взаємопов'язані із всесвітньою історією, діяльність і долю визначних постатей української історії, володіти важливими поняттями і термінами, «білі плями» історії України.</p> <p><i>вміти:</i> класифікувати факти і явища, які визначають епоху, визначати головні проблеми історичних епох, чітко формулювати обґрунтовану думку, конкретизувати зміст основних</p>

історичних понять і термінів. переосмислити стан розвитку сучасної української історичної науки, оскільки сьогодні відбувається нагромадження історичних знань, яке пов'язане із відкриттям для дослідників нових архівних фондосховищ і заборонених раніше історичних праць.

3. Структура курсу

5. Організація навчання (структура) курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Найдавніші часи в історії України.	Знати початки людського життя на території сучасної України (палеоліт, мезоліт, неоліт). Володіти знаннями про існування трипільської культури. Знати про перебування на території українських земель перших кочових народів – киммерійців, скіфів і сарматів. Вміти охарактеризувати існування грецьких міст-колоній Північного Причорномор'я.	Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота
2.	Тема 2. Київська Русь.	Знати про походження та розселення слов'ян. Вміти визначати виникнення перших слов'янських державних утворень у Середньому Подніпров'ї та окреслювати межі союзів племен (VIII – IX ст.). Знати про передумови утворення держави на Русі. Вміти визначати суть норманської теорії походження Київської Русі. Знати про політичний розвиток Київської Русі у другій половині IX – X ст. та завершення процесу складання держави за Володимира Великого (980–1015 рр.). Володіти знаннями про піднесення Київської держави за Ярослава Мудрого (1019–1054 рр.). Визначати причини, особливості, характер політичної роздробленості Київської Русі. Вміти характеризувати матеріал про боротьбу русичів проти монгольських завойовників. Знати про соціально-політичний устрій та соціальну структуру Київської Русі. Знати про особливості розвитку писемності, освіти, літератури, архітектури, скульптури, живопису, музики у Київській Русі. Визначати роль і місце Київської Русі в історії Європи.	Дискусійні питання для обговорення, тести, самостійна практична робота
3.	Тема 3. Галицько-Волинська держава.	Знати про політичний розвиток Галицького і Волинського князівства у другій половині XI – XII ст. Володіти матеріалом про утворення Галицького князівства Володимирком Володаревичем (1141–1152 рр.). Характеризувати правління Ярослава Осмомисла (1153–1187 рр.). Знати про занепад Галицького князівства під час правління Володимира II Ярославича (1187–1199 рр.). Вміти характеризувати про виникнення Галицько-Волинського князівства, його соціально-економічний і політичний розвиток та про діяльність Романа Мстиславича (1199–1205 рр.). Знати про внутрішню і зовнішню	Дискусійні питання для обговорення, тести, самостійна практична робота

		політику Данила Романовича (Галицького) (1205–1264 рр.) та його відносини із Золотою Ордою. Знати літопис Галицько-Волинської держави за наступників Данила Романовича: Шварна (1264–1270 рр.), Лева (1264–1301 рр.), Юрія (1301–1308 (1315) рр.), Андрія і Лева II (1315–1323 рр.). Розуміти особливості занепаду князівства. Вміти характеризувати соціально-економічні відносини в Галицько-Волинському князівстві та знати про культурні досягнення.	
4.	Тема 4. Українські землі у складі Литви і Польщі (друга половина XIV – початок XVI ст.).	Вміти характеризувати матеріал про входування Волині, Чернігово-Сіверщини, Поділля, Київщини та Переяславщини до складу Литовської держави. Знати про діяльність литовських князів Гедиміна (1316–1341 рр.) і Ольгерда (1345–1377 рр.) та устрій Великого князівства Литовського. Знати про остаточне встановлення польської влади в Галичині та ліквідацію галицької автономії у складі Польщі. Вміти характеризувати матеріал про зближення Литви і Польщі у кінці XIV ст. та знати зміст Кревської унії 1385 р. Вміти характеризувати історичний розвиток українських земель після Кревської унії та боротьбу українсько-білоруської знаті за відновлення прав у першій половині XV ст. Знати про остаточну ліквідацію удільних руських князівств у другій половині XV ст. Розуміти особливості перебування українських земель у складі Угорщини, Османської імперії та Московської держави.	Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота
5.	Тема 5. Виникнення козацтва. Запорізька Січ.	Знати про специфіку української колонізації Подніпров'я і Запоріжжя та визначати територію, умови та джерела формування українського козацтва. Знати про діяльність перших січей (друга половина XVI ст.) та Д. Вишневецького. Церква в житті козаків. Вміти характеризувати появу козацької держави – Запорізької Січі та знати про її військово-політичну організацію і символіку. Знати про утворення реєстрового козацтва та боротьбу козаків з нападами татар і турків. Вміти характеризувати діяльність П. Конашевича-Сагайдачного. Знати про участь українського козацтва у Хотинській війні (1620–1621 рр.).	Дискусійні питання для обговорення, тести, самостійна практична робота
6.	Тема 6. Українські землі у складі Речі Посполитої (остання третина XVI – перша половина XVII ст.).	Знати зміст рішень Люблінського сейму 1569 р., визначати суспільно-політичні зміни та соціально-економічний розвиток на українських землях після Люблінської унії. Володіти матеріалом про становище української православної церкви у XVI ст. Знати зміст рішень Берестейської церковної унії 1596 р., визначати наслідки. Розуміти суть спроб церковного	Дискусійні питання для обговорення, тести, самостійна практична робота

		<p>порозуміння. Характеризувати діяльність Петра Могили.</p> <p>Знати перебіг козацько-селянських повстань кінця XVI ст. – першої третини XVII ст. Розуміти значення цих повстань у розгортанні національно-визвольної боротьби українського народу.</p>	
7.	<p>Тема 7. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. під проводом Б. Хмельницького.</p>	<p>Визначати причини, характер і рушійні сили національно-визвольної війни. Характеризувати діяльність Б. Хмельницького. Знати про перебіг початку війни та перші перемоги козаків на Жовтих Водах, під Корсунем і Пилявцями. Характеризувати похід Б. Хмельницького в Галичину (осінь 1648 р.). Знати зміст програми розбудови української держави. Характеризувати Зборівську військову кампанію та умови Зборівського мирного договору 1649 р. Розуміти суть і значення утворення української козацької держави – Гетьманщини, визначати її політико-адміністративний устрій.</p> <p>Знати про перебіг військово-політичних подій у 1650–1653 рр. (Берестецька битва 1651 р. Білоцерківський мирний договір 1651 р. Батозька битва 1652 р. Жванецька облога 1653 р. Молдавські походи 1650, 1652–1653 рр.). Розуміти суть відносин з Московією та знати зміст українсько-московської міждержавної угоди 1654 р. та ставлення до неї різних суспільних верств і церкви в Україні. Знати про перебіг воєнних дій проти Польщі у 1654–1655 рр. Розуміти сутність зміна зовнішньополітичної орієнтації Б. Хмельницького у 1656–1657 рр. Розуміти історичне значення національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.</p>	<p>Дискусійні питання для обговорення, тести, самостійна практична робота, індивідуальна робота</p>
8.	<p>Тема 8. Політичне становище України в другій половині XVII ст.</p>	<p>Знати про діяльність гетьмана І. Виговського (1657–1659 рр.) та основні напрямки його державної політики. Визначати умови Гадяцької угоди 1658 р. Характеризувати боротьбу козацько-старшинських угруповань за владу в Україні. Знати причини та наслідки Руїни. Характеризувати гетьманування Ю. Хмельницького (1659–1663 рр.), П. Тетері (1663–1665 рр.), І. Брюховецького (1663–1668 рр.), П. Дорошенка (1665–1676 рр.) Д. Многогрішного (1669–1672 рр.) та І. Самойловича (1672–1687 рр.). Розуміти суть і значення для українських земель Андрусівського перемир'я 1667 р і «Вічного миру» 1686 р. Знати про Запорізьку Січ у складі Гетьманщини. Вміти характеризувати про господарське життя й політичний устрій Лівобережної Гетьманщини та Слобідської України у другій половині XVII ст.</p>	<p>Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота</p>

<p>9.</p>	<p><i>Тема 9. Українські землі у складі Російської імперії у XVIII ст.</i></p>	<p>Знати про діяльність української держави за гетьманування І. Мазепи (1687–1709 рр.). Розуміти зміст укладення українсько-шведського союзу. Розуміти перебіг Полтавської битви 1709 р. Знати про діяльність гетьмана І. Скоропадського (1708–1721 рр.) та зміст поступового обмеження автономії України за його правління. Характеризувати діяльність гетьмана України у вигнанні П. Орлика (1710–1742 рр.). Розуміти зміст «Пактів і Конституції законів і вольностей Війська Запорізького» – першої Конституції України. Знати про посилення колоніальної політики Російської імперії щодо України у період діяльності Першої Малоросійської колегії (1722–1727 рр.) та гетьманського уряду (1734–1750 рр.). Характеризувати діяльність гетьманів П. Полуботка (1722–1724 рр.), Д. Апостола (1727–1734 рр.) та К. Розумовського (1750–1764 рр.). Знати про особливості остаточної ліквідації гетьманства Катериною II та діяльність Другої Малоросійської колегії (1764–1782 рр.). Володіти матеріалом про зруйнування Запорізької Січі.</p>	<p>Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота</p>
<p>10.</p>	<p><i>Тема 10. Українські землі у складі Речі Посполитої у XVIII ст.</i></p>	<p>Знати про політичне становище правобережних і західноукраїнських земель на початку XVIII ст. Розуміти суть і зміст національно-визвольної і антикріпосницької боротьби на Правобережній і Західній Україні в середині та у другій половині XVIII ст. Знати про перебіг гайдамацького руху, його характер і рушійні сили. Вміти характеризувати опришківський рух та знати про діяльність найвідомішого опришка О. Довбуша. Характеризувати перебіг Коліївщини 1768 р., визначати її соціальне та політичне підґрунтя. Розуміти суть і зміст поділів Польщі та зміни у політичному становищі правобережних та західноукраїнських земель у кінці XVIII ст.</p>	<p>Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота</p>
<p>11.</p>	<p><i>Тема 11. Українські землі у складі Російської імперії у XIX ст.</i></p>	<p>Знати про адміністративно-територіальний устрій українських земель на початку XIX ст. Розуміти зміст соціально-економічного розвитку українських земель у першій половині XIX ст. Визначати сутність українського національного Відродження, його передумови, особливості та етапи розвитку. Розуміти роль інтелігенції у розгортанні українського національного відродження. Характеризувати суспільно-політичний рух у Наддніпрянській Україні у першій половині XIX ст. (масонство, декабристський рух, Кирило-Мефодіївське товариство) та діяльність Тараса Шевченка. Характеризувати особливості</p>	<p>Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота</p>

		<p>економічного розвитку українських земель напередодні селянської реформи 1861 р. Розуміти суть і зміст соціально-економічних реформ 1860–1870-х рр. та їх вплив на подальший соціально-економічний розвиток і політичне становище в Україні.</p> <p>Розуміти зміст національної політики російського царизму щодо України у другій половині XIX ст. (Валуєвський циркуляр 1863 р. Емський указ 1876 р.). Знати про розгортання українського національно руху у другій половині XIX ст. («Хлопоманство». Польське повстання 1863–1864 рр. і Україна. Громадівський рух. Братство тарасівці та ін.).</p>	
12.	<p>Тема 12. Українські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у XIX ст.</p>	<p>Знати про адміністративно-територіальний устрій українських земель у кінці XVIII – на початку XIX ст. та характеризувати реформи Марії-Терезії та Йосифа II, розуміти їхню роль у розвитку національно-культурного життя Галичини, Закарпаття, Буковини. Знати про перебіг українського національного відродження та діяльність «Руської трійці». Розуміти зміст революції 1848–1849 рр. на західноукраїнських землях та характеризувати діяльність Головної руської ради. Знати про суспільно-політичний рух українців у другій половині XIX ст. (народовці, москвофіли, радикали; «Просвіта», НТШ та ін.). Характеризувати діяльність українських політичних партій у кінці XIX ст. (Русько-українська-радикальна партія, Українська національно-демократична партія, Українська соціал-демократична партія та ін.).</p>	<p>Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота</p>
13.	<p>Тема 13. Україна на початку XX ст.</p>	<p>Знати про нові явища в соціально-економічному розвитку. Вміти характеризувати розвиток українського національного руху у підросійській Україні. Розуміти суть і зміст програм українських національних партій: РУП, УНП, «Спілка», УСДРП, УДП, УРП, УДРП. Характеризувати діяльність М. Міхновського. Визначати особливості наростання національного руху в західноукраїнських землях. Знати про перебіг подій в підросійській Україні під час революції 1905–1907 рр. Розуміти посилення національного гніту у 1907–1914 рр. Знати про становище українських земель напередодні Першої світової війни. Розуміти зміст планів щодо України Антанти і Троїстого союзу. Характеризувати хід військових дій на території України в роки Першої світової війни (1914–1918 рр.). Знати про політичну платформу і практичну діяльність українських політичних</p>	<p>Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота</p>

		організацій у роки війни (Головна Українська Рада, Союз Визволення України, Загальна Українська Рада).	
14.	Тема 14. Центральна Рада. Українська Гетьманська держава.	<p>Знати про передумови та початок національної революції. Володіти матеріалом про утворення Центральної Ради, її керівництво, партійний склад і політичну програму. Характеризувати діяльність М. Грушевського. Розуміти перебіг розгортання революції у березні – травні 1917 р. Знати зміст I та II Універсалів Центральної Ради та наслідки прийняття цих державних актів. Характеризувати утворення та діяльність Генерального секретаріату. II Універсал Центральної Ради. Знати про збройний виступ самостійників та їхня поразка. Розуміти зміст жовтневого перевороту в Росії та його наслідки для України. Знати зміст III Універсалу та проголошення Української Народної Республіки (УНР). Розуміти суть загострення боротьби за владу між Центральною Радою та більшовиками у листопаді на початку грудня 1917 р. Вміти характеризувати перебіг першої більшовицько-української війни. Розуміти значення бою під Крутами. Знати перебіг переговорів та мирний договір УНР у м. Брест-Литовському. Знати зміст IV Універсалу Центральної Ради та проголошення незалежності УНР.</p> <p>Характеризувати вступ німецько-австрійських військ до України та їх конфлікт з Центральною Радою навесні 1918 р. Знати про встановлення влади гетьмана П. Скоропадського. Знати про напрями і зміст внутрішньої та зовнішньої політики Української держави П. Скоропадського. Характеризувати шляхи невдоволення українських політичних сил діяльністю П. Скоропадського. Анулювання РСФРР Брестського миру та наслідки цієї акції для України.</p>	Дискусійні питання для обговорення, тести, самостійна практична робота
15.	Тема 15. Директорія УНР. Західно-Українська Народна Республіка.	<p>Розуміти прихід до влади Директорії УНР. Знати про політичний курс та внутрішню і зовнішню політику Директорії УНР. Характеризувати діяльність С. Петлюри. Розуміти перебіг Трудового конгресу у січні 1919 р. Знати про отаманщину та про перебіг подій більшовицької агресії проти УНР. Розуміти причини поразки Директорії УНР у боротьбі проти більшовиків, білогвардійців та військ Антанти.</p> <p>Знати про діяльність Української Національної Ради напередодні Листопадового зриву. Характеризувати початок національної революції на західноукраїнських землях та проголошення ЗУНР. Розуміти зміст і суть злуки УНР і ЗУНР. Знати про</p>	Дискусійні питання для обговорення, тести, самостійна практична робота

		соціально-економічні перетворення в ЗУНР. Характеризувати перебіг польсько-української війни 1918–1919 рр. та діяльність Української Галицької Армії. Характеризувати дипломатичну діяльність ЗУНР. Знати причини поразки ЗУНР. Розуміти історичне значення Української національної революції 1917–1923 рр.	
16.	Тема 16. Українські землі у міжвоєнний період.	Знати про формування більшовицького режиму в Україні та його політику (Націоналізація промисловості. Аграрна реформа. Продовольча диктатура. Селянські виступи). Розуміти зміст статусу УСРР у складі Радянського Союзу. Знати про передумови нової економічної політики та особливості її впровадження в Україні. Характеризувати культурне і духовне життя народу за роки непу та політику більшовиків у царині культури, розуміти зміст явища «українізація» (коренізація). Знати про особливості переходу до форсованої індустріалізації у середині 1920-х рр. Характеризувати плани та результати п'ятирічок. Розуміти зміст розвитку сільського господарства напередодні впровадження колективізації. Володіти матеріалом про перехід до прискореної колективізації та поширення колгоспів. Розуміти суть явища «ліквідація куркульства як класу» та масштаби «розкуркуленьня» і долю «розкуркулених» селян. Знати причини, передумови, масштаби жертв і наслідки Голодомору 1932–1933 рр. Характеризувати масові репресії та їх жертви. Знати сутність явища «розстріляне відродження». Знати про соціально-економічне і політичне становище українських земель у складі Польщі. Характеризувати український національний рух та діяльність українських політичних партій. Визначати сутність політики «пацифікації» та «нормалізації» польського уряду. Характеризувати політику румунського уряду щодо українців. Знати про становище Закарпаття у складі Чехословаччини. Розуміти зміст українського національно-культурного руху на Закарпатті (Русофільство. Русинство. Українофільство). Характеризувати перебіг проголошення незалежності Карпатської України.	Дискусійні питання для обговорення, тести, самостійна практична робота
17.	Тема 17. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945)	Знати зміст радянсько-німецького пакту про ненапад від 23 серпня 1939 р. та таємного протоколу до нього. Характеризувати початок Другої світової війни та вступ Червоної Армії на територію Західної України; включення останньої до складу СРСР і возз'єднання	Дискусійні питання для обговорення, тести, самостійна практична робота

		<p>з Українською РСР. Розуміти суть і зміст радянізація західних областей України (1939–1941 рр.).</p> <p>Знати про особливості нападу Німеччини на СРСР та початку німецько-радянської війни. Характеризувати бойові дії влітку і восени 1941 р. та причини невдач Червоної Армії. Знати про особливості встановлення німецького окупаційного режиму та розчленування України. Характеризувати дві течії руху Опору в Україні: радянське підпілля і партизанський рух та український націоналістичний рух ОУН і УПА. Володіти матеріалом про початок розгрому німецьких загарбників в Україні (Битва за Лівобережну Україну і Донбас. Форсування Дніпра. Визволення Києва). Характеризувати військові наступальні операції у 1944 р. Знати про початок відбудови промисловості, транспорту і сільського господарства. Характеризувати внесок українського народу в розгром нацистської Німеччини та її сателітів.</p>	
18.	<p>Тема 18. Україна у складі СРСР (1945–1991).</p>	<p>Знати про адміністративно-територіальні зміни в Україні після Другої світової війни. Характеризувати особливості відбудови народного господарства. Знати про голод 1946–1947 рр., його причини, масштаби й наслідки. Характеризувати радянізацію західних областей України та боротьбу ОУН і УПА у другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. й операцію «Вісла». Володіти матеріалом про суспільно-політичне життя й політичну боротьбу в Україні після смерті Й. Сталіна. Розуміти масштаби демократизації життя після початку десталінізації. Характеризувати стан економіки України наприкінці 1950-х – у першій половині 1960-х рр. та рівень життя населення. Знати про ідеологізацію культурного життя й посилення русифікації. Розуміти явище «відлига» та поняття «шістдесятники» в українській літературі. Знати позицію вищого партійного керівництва України при усуненні М. Хрущова від влади та ставлення Л. Брежнєва до України. Характеризувати діяльність очільників УРСР П. Шелеста і В. Щербицького. Розуміти суть і риси наростання економічної кризи, розбудови воєнно-промислового комплексу та посилення бюрократичного централізму у 1970-х – першій половині 1980-х рр. Характеризувати стан колгоспно-радгоспної системи та життєвий рівень населення. Розуміти становище у сфері науки, освіти, культури та поглиблення ідеологізації й денационалізації. Знати про напрями українського дисидентського</p>	<p>Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота</p>

		<p>руху та форми діяльності дисидентів. Характеризувати посилення переслідувань опозиції наприкінці 1970-х – на початку 1980-х рр.</p> <p>Знати про прихід до влади М. Горбачова та проголошення ним «перебудови». Характеризувати погіршення економічної ситуації в Україні у другій половині 1980-х рр. Знати про зростання політичної активності суспільства, діяльність нових громадських об'єднань та рухів й початок формування багатопартійності в Україні. Знати про прийняття Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 р. та проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.</p>	
19.	Тема 9. Україна – незалежна держава.	<p>Знати розгортання державотворчих процесів та становлення владних структур. Характеризувати законодавчу, виконавчу і судову гілки влади незалежної України. Знати труднощі формування національної економіки і прорахунки в її реформуванні. Характеризувати становище в соціальній сфері та знати про міжнаціональні відносини в Україні. Розуміти зміст і напрями зовнішньої політики України на різних етапах її розвитку. Характеризувати політичне життя України на різних етапах її розвитку. Знати зміст Конституції України 1996 р. Розуміти політичні та соціально-економічні зміни в Україні на зламі тисячоліть. Характеризувати нові тенденції в культурному та духовному житті України. Знати передумови, хід та наслідки Євромайдану Розуміти проблеми соціально-економічного розвитку України в 2014–2022 рр. Характеризувати зовнішню політику незалежної України в 2014–2022 рр. Розуміти особливості євроінтеграційних процесів в Україні (2014–2022 рр.). Знати про церковно-релігійні відносини в Україні (2014–2022 рр.) та розуміти питання створення єдиної помісної православної української церкви. Розуміти зміст антитерористичної операції (АТО) і операції об'єднаних сил (ООС) на сході України 2014–2022 рр. Знати про проблеми реінтеграції Донбасу та питання повернення Криму. Характеризувати перебіг повномасштабної російсько-української війни 2022–2023 рр.</p>	Дискусійні питання для обговорення, самостійна практична робота
4. Система оцінювання курсу			
Накопичування балів під час вивчення дисципліни			
Види навчальної роботи			Максимальна кількість балів
Лекції			0
Семінарські заняття			20
Самостійна робота студентів			0

Індивідуальне завдання	10
Контрольна робота (тести)	20
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи														Залік	Сума					
Поточний контроль (вибірковий)																Індивідуальна робота	Тестовий контроль			
Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	Сем 8	Лекція 1	Лекція 2	Лекція 3	Лекція 4	Лекція 5	Лекція 6	Лекція 7	ІНД 1	ТК-1	ТК-2	ТК-3	ТК-4	
5		5		5		5		-	-	-	-	-	-	-	10	5	5	5	5	
Max=20x2														Max= 10x2	Max=20x2				50x2	100

Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає виставлення підсумкової залікової оцінки.

При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань, контрольних (тестових) робіт.

Підсумкова оцінка виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на практичних заняттях, обговорення дискусійних питань, виконаних індивідуальних проектів та контрольних (тестових) завдань.

Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

– «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення

Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше

Література:

1. Алексеев Ю.М., Вертегел А.Г. Історія України.: Навчальний посібник. – К. : Каравела, 2004.
2. Багалій Д. Нарис історії України. – К., 1994.
3. Баран В. Даниленко В. Україна в умовах системної кризи (1946–1980-ті рр.). – К., 1999.
4. Білоцерківський В.Я. Історія України: навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2007.
5. Бойко О.Д. Історія України. – К. : ВЦ «Академія», 2001.
6. Борисенко В. Курс української історії. – К., 1997.
7. Брицький П. Україна у Другій світовій війні (1939–1945 рр.). – Чернівці, 1995.
8. Велика історія України: У 2-х т. – К., 1993.
9. Верига В. Нариси з історії України (кінець XVIII – початок XX ст.). – Львів : Світ, 1996.
10. Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995.
11. Видатні постаті в історії України (IX – XIX ст.): Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети / В. І. Гусев, О. Г. Сокирко, В. Г. Червінський. – К. : Вища школа, 2002.
12. Винокур О., Трубчанінов С. Давня і середньовічна історія України. – К., 1996.
13. Володарі гетьманської булави. Історичні портрети. – К., 1994.
14. Грабовський С., Ставряні С., Шкляр Л. Нарис з історії українського державотворення. – К., 1995.
15. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX – XX ст. – К., 1996.
16. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К. : Наукова думка, 1992.
17. Грушевський М. Історія України-Руси: В 11 т., 12 кн. – К., 1991–1998.
18. Гунчак Т. Україна: перша половина XX століття: Нариси політичної історії. – К., 1993.
19. Гуржій О., Чухліб Т. Гетьманська Україна. – К., 1999.
20. Давня історія України: У 2 кн. / П. Толочко (кер. авт. кол.), Д. Козак, С. Крижицький та ін. – К., 1995.
21. Довідник з історії України в трьох томах. – К., 1993-1995.
22. Дорошенко Д. Нарис історії України: У 2 т. – К. : Глобус, 1992.
23. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України. – Львів, 1993.
24. Західноукраїнська Народна Республіка. 1918–1923. Ілюстрована історія. – Львів – Івано-Франківськ : Манускрипт, 2008.
25. Історія України: Навчальний посібник / Під загальною ред. В. А. Смолія. – К. : Альтернатива, 1997.
26. Історія України: Посібник / за загальною ред. Г.Д. Темка, Л.С. Тупчієнка. – К. : Вид. центр «Академія», 2002.
27. Історія України: Навчальний посібник / Під ред. М. О. Скрипника. – К. : Центр навчальної літератури, 2003.
28. Історія України. Документи. Матеріали: посібник для студентів вузів / Укладач В. Ю. Король. – К. : Академія, 2001.
29. Історія України. Курс лекцій: У 2 кн. – К., 1991, 1992.
30. Історія України / Керівник авт. колект. Зайцев Ю. – Львів, 1996.
31. Історія України / За ред Лановика Б.Д. – К., 2000.
32. Історія України. Документи. Матеріали / Уклад. комент. Короля В. – К., 2001.
33. Історія України. Нове бачення: В 2 т. – К., 1995–1996.
34. Історія України: нове бачення / Під ред. В. А. Смолія. – К. : Альтернатива, 2000.
35. Історія України в особах. IX – XVIII ст. – К., 1993.
36. Історія України в особах. XIX – XX ст. / І. Войцехівська, В. Обліцов, О. Божко та ін. – К.

: Україна, 1995.

37. Історія України в особах: Козаччина / Горобець В. М. та ін. – К. : Україна, 2000.
38. Історія України в документах, матеріалах і спогадах очевидців. – К., 1991.
39. Історія українського козацтва: нариси у 2-х т. / Редкол. В. А. Смолій та ін. – К. : Вид. дім Києво-Могилянської академії, 2006.
40. Калініченко В., Рибалка І. Історія України: Підручник для історичних факультетів вищих навчальних закладів. – Харків, 2004.
41. Коваль М., Кульчицький С.В., Курносів Ю.О. Історія України. – К., 1992.
42. Король В. Історія України. – К., 1995.
43. Котляр М., Кульчицький С. Шляхами віків: довідник з історії України. – К., 1996.
44. Котляр М., Смолій В. Історія в життєписах. – К., 1994.
45. Кудряченко А.І., Калінічева Г.І., Костира А.А. Політична історія України ХХ століття: підручник. – К. : МАУП, 2006.
46. Кульчицький С. Україна між двома війнами (1921–1939 рр.). – К., 1999.
47. Лазарович М. Історія України: Навч. посіб. – К., 2008.
48. Литвин В. Історія України: Підручник. – К., 2006.
49. Малий словник історії України. – К., 1997.
50. Малик Я., Вол. Б., Чуприна В. Історія української державності. – Львів, 1995.
51. Мирончук В., Ігешкін С. Історія України. – К., 2001.
52. Мороз В. Історія України. – Тернопіль, 1992.
53. Нариси з історії українського національного руху. – К., 1994.
54. Нариси з історії України: новий погляд з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. – К., 1996. – Ч. 1.
55. Національні відносини в Україні у ХХ ст. Збірник документів і матеріалів. – К., 1994.
56. Новітня історія України (1900–2000): Підручник / Л. Слюсаренко, В. Гусєв, В. Дрожжин та ін. – К., 2000.
57. Підкова І., Шуст Р. Довідник з історії України. Ч. 1-2. – Львів, 1994.
58. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2 т. – К. : Либідь, 1995.
59. Рибалка І. Історія України: У 2 ч. – Харків, 1995, 1997.
60. Савченко Н.М., Подольський М.К. Історія України: модульний курс. Навчальний посібник. – К. : Видав. «Фірма ІНКІОС», «Центр навчальної літератури», 2006.
61. Смолій В., Гуржій О. Як і коли почала формуватися українська нація. – К., 1991.
62. Смолій В., Степанков В. Українська національна революція ХVІІ ст. (1648–1676 рр.). – К. 1999.
63. Субтельний О. Україна: історія. – К., 1993.
64. Терещенко Ю., Курило В. Історія України. – К., 1995.
65. Турченко Ф. Новітня історія України. – К., 1995.
66. Україна: друга половина ХХ століття. Нарис історії. – К., 1997.
67. Українська державність у ХХ ст. Історико-політологічний аналіз. – К., 1996.
68. Українська народність: Нариси соціально-економічної та етнополітичної історії. – К., 1990.
69. Українське державотворення. Невитребуваний потенціал. Словник-довідник. – К., 1997.
70. Уривалкін О.М. Таємниці історії України (загадки, події, факти). – К. : КНТ, 2006.
71. Уривалкін О. М. Історія України (середина ХІІІ – середина ХVІІ ст.). – К. : Кондор, 2005.
72. Уривалкін О.М. Історія України (кінець ХVІІ – початок ХХІ ст.). – К. : КНТ, 2007. – 433 с.
73. Чмихов М.О., Кравченко Н.М., Черняков І.Т. Археологія та стародавня історія України. – К., 1992.
74. Чутський А.І. Історія України: навчальний посібник. – К. : МАУП. 2006.
75. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: Курс лекцій. – К., 1999.
76. Яковенко Н. Нариси історії України з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. – К., 1997.

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра історії України і методики викладання історії, 6 поверх гуманітарного корпусу (факультет історії, політології і міжнародних відносин), каб. 601, тел. 0342596006, сайт кафедри https://kiu.pnu.edu.ua , електронна адреса кафедри kiu@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	к.і.н., доц. кафедри історії України і методики викладання історії Королько Андрій Зіновійович,
Контактна інформація викладача	andrii.korolko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика ректорату ПНУ спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагиату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри». Діяльність кафедри з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацювання пропущених занять відбувається за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Всі завдання здаються у встановлений термін, за винятком поважної причини у студента
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету
Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за оригінальні відповіді студентів з заявленої теми
Неформальна освіта	Зараховуються, як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни

Викладач _____ доц. Королько А.З.